EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 3.6.2020.
COM(2020) 421 final

NACRT IZMJENE PRORAČUNA br. 5 OPĆEG PRORAČUNA ZA 2020.

Nastavak pružanja potpore izbjeglicama i zajednicama domaćinima u Jordanu, Libanonu i Turskoj kao odgovor na sirijsku krizu

Uzimajući u obzir:

– Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 314., u vezi s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegovim člankom 106.a,

– Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (…)[1], a posebno njezin članak 44.,

– opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2020. kako je donesen 27. studenoga 2019.[2],

– izmjenu proračuna br. 1/2020[3], donesenu 17. travnja 2020.,

– izmjenu proračuna br. 2/2020[4], donesenu 17. travnja 2020.,

– nacrt izmjene proračuna br. 3/2020[5], donesen 15. travnja 2020.,

– nacrt izmjene proračuna br. 4/2020[6], donesen 30. travnja 2020.,

Europska komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću nacrt izmjene proračuna br. 5/2020 za proračun za 2020.

IZMJENE RAČUNA PRIHODA I RASHODA PO DIJELOVIMA

Izmjene općeg računa prihoda i dijela III. dostupne su na EUR-Lexu (https://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-hr.htm).

1 SL L 193, 30.7.2018.
2 SL L 57, 27.2.2020.
3 SL L 126, 21.4.2020.
4 SL L 126, 21.4.2020.
5 COM(2020) 180, 15.4.2020.
6 COM(2020) 190, 30.4.2020.

Sadržaj

1. UVOD 3

2. POTPORA STVARANJU OTPORNOSTI IZBJEGLICA I ZAJEDNICA DOMAĆINA U JORDANU I LIBANONU 3

3. HITNA HUMANITARNA POMOĆ IZBJEGLICAMA U TURSKOJ 3

4. FINANCIRANJE 5

5. SAŽETA TABLICA PO NASLOVIMA VFO-A 7

OBRAZLOŽENJE

1. UVOD

Svrha nacrta izmjene proračuna (NIP) br. 5 za 2020. nastavak je pružanja potpore izbjeglicama i zajednicama domaćinima kao odgovor na krizu u Siriji. U okviru naslova 4. VFO-a *Globalna Europa* osigurat će se 100 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje za potporu stvaranju otpornosti izbjeglica i zajednica domaćina u Jordanu i Libanonu, a 485 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i 68 milijuna odobrenih sredstava za plaćanje osigurat će se za nastavak pružanja hitne humanitarne pomoći izbjeglicama u Turskoj.

2. POTPORA STVARANJU OTPORNOSTI IZBJEGLICA I ZAJEDNICA DOMAĆINA U JORDANU I LIBANONU

U 2020. počela je deseta godina trajanja sukoba u Siriji. Kraj nije na vidiku, a kriza i dalje prijeti stabilnosti cijele regije, posebno susjednih zemalja Jordana i Libanona u kojima se nalazi najveći broj izbjeglica po stanovniku u svijetu. Obje su zemlje pokazale iznimnu solidarnost s izbjeglicama iz sirijskog sukoba. Suočene su s vlastitim složenim situacijama te im je i dalje potrebna pomoć s obzirom na dugotrajnu prirodu krize. Iznos od 214 milijuna EUR dodijeljen Libanonu i Jordanu za potporu stvaranju otpornosti kao odgovor na sirijsku krizu za 2020. već je u cijelosti preuzet. Dok god ne postoje uvjeti za siguran povratak izbjeglica pomoć EU-a i dalje je ključna i pomaže u održavanju stabilnosti u složenim situacijama na terenu. Osim toga, posljedice pandemije bolesti COVID-19 dodatno su zakomplicirale već ionako tešku situaciju u zemljama koje su primile velik broj izbjeglica. Libanon se suočava s teškom gospodarskom i financijskom krizom, pri čemu vlada ne ispunjava obveze otplate euroobveznica i najavljuje restrukturiranje svih svojih obveznica u stranoj i domaćoj valuti. Sadašnja razina duga iznosi otprilike 170 % BDP-a, a najnoviji podaci pokazuju da se gospodarstvo u 2019. smanjilo za 6,9 %. Jordan će zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19 vjerojatno iz slabog rasta prijeći u duboku recesiju, što će smanjiti domaću i vanjsku potražnju, posebno u sektoru turizma, koji čini oko 11 % BDP-a. Kriza će negativno utjecati i na javnu potrošnju, čime će se dodatno pogoršati fiskalni položaj Jordana.

Stoga je hitno potrebno 100 milijuna EUR novih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje za financiranje projekata u područjima pristupa obrazovanju, potpore sredstvima za život i pružanja zdravstvenih usluga, sanitarnih usluga, usluga vodoopskrbe i odvodnje te socijalne zaštite za zajednice domaćina i izbjeglice (sirijske izbjeglice i palestinske izbjeglice iz Sirije) u Jordanu i Libanonu.

EUR

Proračunska linija	**Naziv**	**Odobrena sredstva za preuzimanje obveza**	**Odobrena sredstva za plaćanje**
Dio III. – Komisija			
22 04 01 03	Sredozemne zemlje — Izgradnja povjerenja, sigurnost te sprječavanje i rješavanje sukoba	100 000 000	100 000 000
Ukupno		**100 000 000**	**100 000 000**

3. HITNA HUMANITARNA POMOĆ IZBJEGLICAMA U TURSKOJ

U okviru Izjave EU-a i Turske, Komisija i države članice odobrile su dvije tranše u iznosu od šest milijardi EUR pomoći EU-a izbjeglicama u Turskoj za razdoblje 2016.–2019., isporučene u okviru Instrumenta za izbjeglice u Turskoj. Za operativnu omotnicu tog financiranja obveze su u cijelosti

preuzete, a sklapanje ugovora će biti dovršeno tijekom 2020. Do kraja travnja 2020. isplaćeno je 3,2 milijarde EUR.

Druga tranša u iznosu od tri milijarde EUR programirana je kako bi se osigurala održivost Instrumenta te kako bi turske vlasti postupno i kontrolirano preuzele inicijative koje se financiraju iz Instrumenta. Međutim turske vlasti još uvijek nisu u mogućnosti pružati novčanu pomoć za oko četiri milijuna najugroženijih izbjeglica u Turskoj u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Na sastanku Vijeća za pridruživanje EU-a i Turske u ožujku 2019. Turska je zatražila potporu EU-a izvan Instrumenta za potporu izbjeglicama. Tijekom zadnjih mjeseci više država članica zatražilo je nastavak potpore izbjeglicama u Turskoj.

S obzirom na to, hitno je potrebno osigurati 485 milijuna EUR za financiranje nastavka dviju glavnih mjera humanitarne pomoći EU-a: Mreže za hitnu socijalnu pomoć (ESSN) i uvjetovane novčane pomoći za obrazovanje (CCTE).

- Očekuje se da će Mreži za hitnu socijalnu pomoć, koja osigurava mjesečne novčane transfere za oko 1,7 milijuna izbjeglica, ponestati sredstava najkasnije do ožujka 2021. Potrebno je 400 milijuna EUR kako bi se njezino djelovanje produljilo do kraja 2021. Za mnoga složena pitanja poput revizije ciljanih kriterija i provedbe strateškog prijelaza na programiranje razvojne pomoći potrebno je pravovremeno savjetovanje i koordinacija s turskim tijelima i provedbenim partnerima. Iz tog razloga, i kako bi se ugovor pravodobno pripremio, obveze bi trebalo preuzeti do ljeta 2020.
- Uvjetovanom novčanom pomoći za obrazovanje osiguravaju se novčana sredstva za izbjegličke obitelji čija djeca pohađaju školu umjesto da rade. Aktualni ugovor za uvjetovanu novčanu pomoć za obrazovanje ističe u listopadu 2020. Hitno je potrebno 85 milijuna EUR kako bi se omogućilo da program traje još godinu dana i do kraja prosinca 2021.

Pomoćno osoblje u tim dvama humanitarnim projektima prethodno je financirano bilateralnim doprinosima država članica u okviru Instrumenta za izbjeglice u Turskoj. Budući da se sada predlaže potpuno financiranje nastavka ugovorâ iz proračuna EU-a, bit će potrebno nastaviti financirati ugovorno osoblje izravno uključeno u provedbu iz proračuna EU-a. Procjenjuje se da će za potpunu provedbu i financijsko praćenje u razdoblju od tri godina nakon 2021. i dalje biti potrebno 15 ugovornih djelatnika (u ekvivalentu punog radnog vremena). Proračun za to osoblje, i njihov broj, odredit će se u okviru rashoda za administrativnu potporu programa.

EUR

Proračunska linija	**Naziv**	**Odobrena sredstva za preuzimanje obveza**	**Odobrena sredstva za plaćanje**
Dio III. – Komisija			
23 02 01	Pružanje brze i učinkovite humanitarne pomoći i pomoći u hrani na temelju potreba	485 000 000	68 000 000
Ukupno		**485 000 000**	**68 000 000**

Osim toga, humanitarni projekti u području zaštite, zdravlja i obrazovanja u kriznim situacijama završit će u ljeto 2020. Iz postojećeg proračuna za 2020. osigurat će se 50 milijuna EUR za humanitarnu pomoć kako bi se te aktivnosti nastavile još godinu dana.

Zatraženo je 68 milijuna EUR odobrenih sredstava za plaćanje kako bi se pokrilo pretfinanciranje u okviru uvjetovane novčane pomoći za obrazovanje (CCTE) u 2020.

4. FINANCIRANJE

Iskorištene su sve mogućnosti preraspodjele u okviru naslova 4. *Globalna Europa*. Nedodijeljenom razlikom u okviru ovog naslova od 103,4 milijuna EUR omogućuje se financiranje sa 100 milijuna EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za potporu otpornosti zajednica domaćina u Jordanu i Libanonu. No preostali dio te razlike (3,4 milijuna EUR) nedostatan je za pokrivanje hitne humanitarne pomoći izbjeglicama u Turskoj.

Komisija stoga predlaže mobilizaciju pričuve za nepredviđene izdatke, posebnog instrumenta za slučaj krajnje nužde, za preostali iznos (481,6 milijuna EUR), uz odgovarajući prijeboj s razlikama raspoloživima u 2020. u okviru naslova 5. *Administracija* (16,2 milijuna EUR) i naslova 2. *Održivi rast: prirodni resursi* (465,3 milijuna EUR)[7].

[7] COM(2020) 422, 3.6.2020.

5. SAŽETA TABLICA PO NASLOVIMA VFO-A

u EUR

Naslov	Proračun za 2020. (uključujući IP 1-3 i NIP 3-4/2020)		Nacrt izmjene proračuna 5/2020		Proračun za 2020. (uključujući IP 1-2 i NIP 3-5/2020)	
	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	Odobrena sredstva za plaćanje
1. Pametan i uključiv rast	**83 930 597 837**	**72 353 828 442**			**83 930 597 837**	**72 353 828 442**
Gornja granica	*83 661 000 000*				*83 661 000 000*	
Razlika do gornje granice						
1a Konkurentnost za rast i radna mjesta	25 284 773 982	22 308 071 592			25 284 773 982	22 308 071 592
Od čega u okviru ukupne razlike do gornje granice za obveze	*93 773 982*				*93 773 982*	
Gornja granica	*25 191 000 000*				*25 191 000 000*	
Razlika do gornje granice						
1b Gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija	58 645 823 855	50 045 756 850			58 645 823 855	50 045 756 850
Od čega u okviru ukupne razlike do gornje granice za obveze	*175 823 855*				*175 823 855*	
Gornja granica	*58 470 000 000*				*58 470 000 000*	
Razlika do gornje granice						
2. Održivi rast: prirodni resursi	**59 907 021 051**	**57 904 492 439**			**59 907 021 051**	**57 904 492 439**
Gornja granica	*60 421 000 000*				*60 421 000 000*	
Od čega je nadoknađeno iz pričuve za nepredviđene izdatke			*–465 323 871*		*–465 323 871*	
Razlika do gornje granice	*513 978 949*				*48 655 078*	
Od čega: Europski fond za jamstva u poljoprivredi (EFJP) – Rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	43 410 105 687	43 380 031 798			43 410 105 687	43 380 031 798
Posebna gornja granica	*43 888 000 000*				*43 888 000 000*	
Razlika zbog zaokruživanja, isključena iz izračuna razlike do gornje granice	*888 000*				*888 000*	
Od čega je nadoknađeno iz pričuve za nepredviđene izdatke			*–428 351 235*		*–428 351 235*	
Razlika do gornje granice za EFJP	*477 006 313*				*48 655 078*	
3. Sigurnost i građanstvo	**7 152 374 489**	**5 278 527 141**			**7 152 374 489**	**5 278 527 141**
Od čega u okviru instrumenta fleksibilnosti	*1 094 414 188*				*1 094 414 188*	
Od čega u okviru ukupne razlike do gornje granice za obveze	*2 392 402 163*				*2 392 402 163*	
Od čega u okviru pričuve za nepredviđene izdatke	*714 558 138*				*714 558 138*	
Gornja granica	*2 951 000 000*				*2 951 000 000*	
Razlika do gornje granice						
4. Globalna Europa	**10 406 572 239**	**8 944 061 191**	**585 000 000**	**168 000 000**	**10 991 572 239**	**9 112 061 191**
Od čega u okviru pričuve za nepredviđene izdatke			*481 572 239*		*481 572 239*	
Gornja granica	*10 510 000 000*				*10 510 000 000*	
Razlika do gornje granice	*103 427 761*					
5. Administracija	**10 271 193 494**	**10 274 196 704**			**10 271 193 494**	**10 274 196 704**
Gornja granica	*11 254 000 000*				*11 254 000 000*	
Od čega je nadoknađeno iz pričuve za nepredviđene izdatke	*–966 558 138*		*–16 248 368*		*–982 806 506*	
Razlika do gornje granice	*16 248 368*					
Od čega: administrativni rashodi institucija	7 955 303 132	7 958 306 342			7 955 303 132	7 958 306 342
Posebna gornja granica	*9 071 000 000*				*9 071 000 000*	
Od čega je nadoknađeno iz pričuve za nepredviđene izdatke	*–966 558 138*		*–16 248 368*		*–982 806 506*	
Razlika do gornje granice	*149 138 730*				*132 890 362*	
Ukupno	**171 667 759 110**	**154 755 105 917**	**585 000 000**	**168 000 000**	**172 252 759 110**	**154 923 105 917**
Od čega u okviru instrumenta fleksibilnosti	***1 094 414 188***	***1 017 029 444***			***1 094 414 188***	***1 017 029 444***
Od čega u okviru ukupne razlike do gornje granice za obveze	***2 662 000 000***				***2 662 000 000***	
Od čega u okviru pričuve za nepredviđene izdatke	***714 558 138***		***481 572 239***		***1 196 130 377***	
Gornja granica	***168 797 000 000***	***172 420 000 000***			***168 797 000 000***	***172 420 000 000***
Od čega je nadoknađeno iz pričuve za nepredviđene izdatke	***–966 558 138***		***–481 572 239***		***–1 448 130 377***	
Razlika do gornje granice	***633 655 078***	***18 681 923 527***			***48 655 078***	***18 513 923 527***
Ostali posebni instrumenti	**860 261 208**	**690 998 208**			**860 261 208**	**690 998 208**
Sveukupno	**172 528 020 318**	**155 446 104 125**	**585 000 000**	**168 000 000**	**173 113 020 318**	**155 614 104 125**